

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/159/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718203250
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5718203250.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobkyne I. T., nar. XX.X.XXXX, bytom P. P., L. XXX/XX, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, o vydanie bezdôvodného obohatenia, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 15Csp/153/2018-174 zo dňa 1. apríla 2019 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**

v časti výroku I. o uložení povinnosti žalovanému vydať žalobkyňi zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500081321 zo dňa 22.9.2014 bezdôvodné obohatenie vo výške 1.022,22 eur;

v časti výroku II. o uložení povinnosti žalovanému vydať žalobkyňi zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500082590 zo dňa 26.9.2014 bezdôvodné obohatenie vo výške 1.022,22 eur.

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** v časti výrokov I. a II. týkajúcich sa úroku z omeškania a vo výroku III. o trovách konania a v rozsahu zrušenia mu vec **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyňi zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500081321 zo dňa 22.9.2014 bezdôvodné obohatenie vo výške 1.022,22 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 12.9.2018 do zaplataenia (výrok I.) a súčasne zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500082590 zo dňa 26.9.2014 bezdôvodné obohatenie vo výške 1.022,22 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 12.9.2018 do zaplataenia (výrok II.). Vychádzal z toho, že označené úverové zmluvy sú zmluvami o spotrebiteľskom úvere, ktoré neboli individuálne dojednané.

2. Po ich posúdení (najmä z hľadiska obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.) konštatoval, že obidve zmluvy neobsahovali dátum splatnosti ani prvej splátky a ani poslednej splátky úveru; tieto údaje obsahovali len následne - po podpise zmlúv oboma stranami - vystavené oznámenia veriteľa (žalovaného) o schválení úverov dlžníkovi. Okresný súd zdôraznil, že ide o oznámenie formulované výlučne žalovaným, bez podpísania druhou stranou, preto nie je prípustné - aj pre nedodržanie písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere - ho použiť „na účely skúmania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere“.

3. Zároveň poukázal na to, že zmluva je dvojstranný právny úkon, ktorého proces uzatvárania vymedzuje § 44 ods. 2 Obč. zák. V tejto spojitosti tiež uviedol, že výška RPMN bola nepochybne uvedená v akceptácii odchyľne ako v návrhu na uzavretie zmluvy; t.j. ku konsenzu medzi zmluvnými stranami nedošlo. Navyše, v predmetných zmluvách nie je uvedená ani (skutočná) celková suma, ktorú bol dlžník (žalobkyňa) povinný zaplatiť veriteľovi. V tej sume, ktorá je v oboch úverových zmluvách uvedená (celkovo 2.142,06 eur), nie je zahrnutý poplatok za možnosť odkladu splátok úveru mesačne vo výške

2,56 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Okresný súd dodal, že taktiež v dôsledku uvedeného údaj o RPMN nezodpovedá realite zmluvných vzťahov strán.

4. Nadväzne uzavrel, že oba úvery sa považujú za bezúročné a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z.). Keďže žalobkyňa pri ich splácaní zaplatila viac (v oboch prípadoch po 2.372,22 eur) ako len istinu úveru, na strane žalovaného došlo - v rozsahu nad ním poskytnuté sumy 1.350 eur - k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne, ktoré je povinný jej vydať. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, okresný súd konštatoval, že „priznal žalobkyni aj uplatnený nárok vo výške 5 % ročne od 12.9.2018 (t.j. od podania žaloby) do zaplataenia“. V otázke trov konania vo výroku III. vyslovil, že ich náhradu žalobkyni nepriznal a (skôr ale) v odôvodnení uviedol, že žalovaný mal plný úspech vo veci, preto mu súd priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že žaloba bude „aj vo vyhovujúcej časti“ zamietnutá a bude mu priznaná plná náhrada trov. Namietal, že „bez akéhokoľvek zdôvodnenia“ okresný súd uvádza, že nedošlo k dohode o výške RPMN. Vôbec sa pritom nezaoberal tým, či údaj o RPMN je takým údajom, o ktorom je možné sa dohodnúť. Podľa žalovaného sa predmetný údaj nedojednávava, ale ide o údaj určený presne stanoveným spôsobom. Súčasne tvrdil, že žiadosť o poskytnutie úveru ani neobsahovala návrh údaju RPMN, išlo len o uvedenie predpokladanej výšky RPMN. Na podporu tejto svojej argumentácie citoval z rozhodnutia iného odvolacieho súdu v inej veci a dodal, že akceptácia namietaného prístupu k RPMN by viedla k tomu, že „pri uzatváraní zmlúv dištančným spôsobom by nikdy nemohlo dôjsť vlastne k vzniku zmluvy“.

6. V otázke úroku z omeškania podával žalovaný odvolanie preto, že žiadnym dôkazom nebolo preukázané, že dňa 12.9.2018 sa dostal do omeškania; len to, že ide o dátum podania žaloby, neznamená, že v uvedený deň „vzniklo omeškanie“.

7. Žalobkyňa žiadala napadnutý rozsudok potvrdiť a odvolanie protistrany považovala za účelové a tendenčné.

8. Na dané vyjadrenie už žalovaný v odvolacom konaní nereagoval.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) rozsudok okresného súdu v „podstatnej“ časti (ohľadne žalovanej istiny/žalovaných istín) podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil; v otázke úroku z omeškania a vo výroku trovách konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 391 ods. 1 CSP.

10. Prioritne je nevyhnutné zdôrazniť/zopakovať, že odvolací súd je viazaný nielen rozsahom odvolania, ale aj jeho konkrétnymi dôvodmi, ktoré odvolateľ vymedzí v zákonom stanovenej lehote na podanie tohto opravného prostriedku (§ 380 ods. 1 v spojení s § 365 ods. 3 CSP). To znamená, že vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia posudzuje (takmer výlučne) z dôvodov označených odvolateľom. Z hľadiska odvolacieho prieskumu konkrétneho rozsudku predmetná viazanosť pritom veľmi úzko súvisí s určujúcim záverom/ určujúcimi závermi okresného súdu, na ktorom/na ktorých argumentačne založil svoje rozhodnutie.

11. Pokiaľ okresný súd svoje rozhodnutie založí na viacerých dôvodoch, z ktorých každý samostatne vedie k (podstatnému) vyhovaniu žalobe a odvolateľ (v tomto prípade žalovaný) nenamieta každý z dotknutých záverov, už samotná táto skutočnosť (logicky) podmieňuje vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Odvolateľ totiž nespochybní niektorý z dôvodov, ktorý i jednotlivo (bez ohľadu na existenciu a opodstatnenosť ďalších dôvodov) vedie k (podstatnému) vyhovaniu žalobe; t.j. k uloženiu povinnosti plniť.

12. Práve o takúto situáciu sa jedná i v súdnej veci, keďže žalovaný vôbec nenapáda záver okresného súdu o tom, že posudzovaná úverová zmluva neobsahuje ani údaj o konečnej splatnosti úveru, či údaj o (skutočnej) celkovej sume, ktorú bol dlžník (žalobkyňa) povinný zaplatiť veriteľovi. Je pritom nepochybné, že okresný súd posudzoval (aj) tieto obligatórne náležitosti oboch zmlúv o spotrebiteľskom úvere a zaujal k nim výslovné stanovisko.

13. Nadväzne, ak odvolateľ predmetné závery (i samostatne podmieňujúce vyhovenie žalobe) vôbec nenamieta (nie je podstatné, či úmyselne alebo nevedome), ide o jeho zjavné zlyhanie pri formulácii odvolacích dôvodov, ktoré bezprostredne vyvoláva žalobcov procesný neúspech v odvolacom konaní. Z daného titulu bolo nadbytočné a neúčelné bližšie sa zaoberať problematikou a súvislosťami RPMN,

ktorým žalovaný venuje fakticky celé odvolanie, lebo prijatie akéhokoľvek (vecného) záveru by nebolo spôsobilé ovplyvniť meritórny výrok odvolacieho súdu.

14. Nad bezprostredný rámec odvolacieho prieskumu v otázke istiny krajský súd dopĺňa, že žalovaný pri svojej argumentácii (a to nielen v súdnej veci, ale aj v množstve ďalších obdobných vecí) v nemalej miere účelovo obchádza veľmi významnú okolnosť; na ktorú náležite upozornil už okresný súd. Tou je konštatovanie, že nie (až) oznámenie veriteľa má obsahovať všetky zákonom vyžadované obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ale tieto musia byť už jasne a jednoznačne vymedzené/dojednané pri uzavretí zmluvy. Žalovaný (v pozícii veriteľa) nebol oprávnený jednostranne nahrádzať údaje/náležitosti zmluvy, ktoré majú byť výsledkom zmluvného konsenzu.

15. Nakoľko odvolací súd nezistil v otázkach istiny v postupe okresného súdu ani nedostatky, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v preskúmvanej meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

16. Naproti tomu odvolanie je dôvodné vo vzťahu k úrokom z omeškania. Okresný súd sa v tomto smere uspokojil s „parafrázovaním“ výroku a len doplnil, že ide o omeškanie od podania žaloby. Takéto odôvodnenie je nedostatočné nielen z hľadiska prieskumu dotknutého čiastkového záveru odvolacím súdom, ale prioritne z hľadiska možnosti (proti)argumentácie zo strany dotknutej strany sporu. Keďže právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je neoddeliteľnou súčasťou základného práva na spravodlivý súdny proces, resp. ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu, v konečnom dôsledku ide o taký zásah do práv a oprávnených záujmov strany sporu, ktorá vedie k nutnosti zrušenia danej časti výroku (výrokov).

17. Úlohou okresného súdu bude dotknutý výrok (rozhodnutie o časti predmetu sporu) odôvodniť zodpovedajúco zákonným požiadavkám. To znamená, jasne ozrejmiť svoje východiská a úvahy o vzniku omeškania na strane žalovaného, vrátane dôvodu jeho vymedzenia od určitého (konkrétneho) dňa.

18. Ako závislý od meritórnej časti rozhodnutia (hoci v konkrétnostiach súdneho prípadu iba čiastočne) musel byť zrušený i nadväzujúci výrok o nároku na náhradu trov konania. V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd i o nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP). Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že v časti rozhodnutia o trovách konania je dotknutý výrok napadnutého rozsudku (III.) v zásadnom rozpore s obsahom odôvodnenia (jeho bod 18.).

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.